

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN
FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking (ODA) in 2020

Samenvatting

Vlaanderen is solidair met ontwikkelingslanden.

- In 2020 bedraagt de 'official development assistance' (ODA) 67,2 miljoen euro. Hiermee overschrijdt de Vlaamse ODA voor het eerst de kaap van de 60 miljoen euro.
- Ongeveer de helft van de uitgaven wordt beheerd door de dienst ontwikkelingssamenwerking van departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken en sluiten aan bij de beleidsdoelstellingen uit de beleidsnota ontwikkelingssamenwerking. Deze uitgaven zijn maximaal geconcentreerd op de regio Zuidelijk Afrika en voldoen aan de principes en voorwaarden uit het Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking.
- Bijna 40 procent van de uitgaven draagt bij tot het realiseren van de Vlaamse engagementen voor internationale klimaatfinanciering. De stijging in 2020 is toe te wijzen aan extra-budgettaire middelen vanuit de algemene begroting en het Vlaams klimaatfonds.
- Het jaarlijkse ODA rapport wordt integraal in digitale versie uitgebracht.

1. SITUERING

ODA is de afkorting voor '*Official Development Assistance*' – wat staat voor 'officiële ontwikkelingshulp'. Een uitgave is ODA als ze aan volgende criteria voldoet:

1. **O**fficial: het gaat om ontwikkelingshulp, gefinancierd door overheidsinstellingen
2. **D**evelopment: economische en sociale ontwikkeling is de hoofddoelstelling
3. **A**ssistance: de bijdrage is echte hulp – geen commerciële transactie aan marktvoorwaarden
4. De hulp gaat naar een land of internationale instelling die is opgenomen in de erkende lijst.

Naar jaarlijkse gewoonte verzamelt het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken alle Vlaamse overheidsuitgaven die aan deze definitie voldoen. Het kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking van 22 juni 2007, artikel 24, beschouwt dit als een verplichte rapportering aan het Vlaams Parlement.

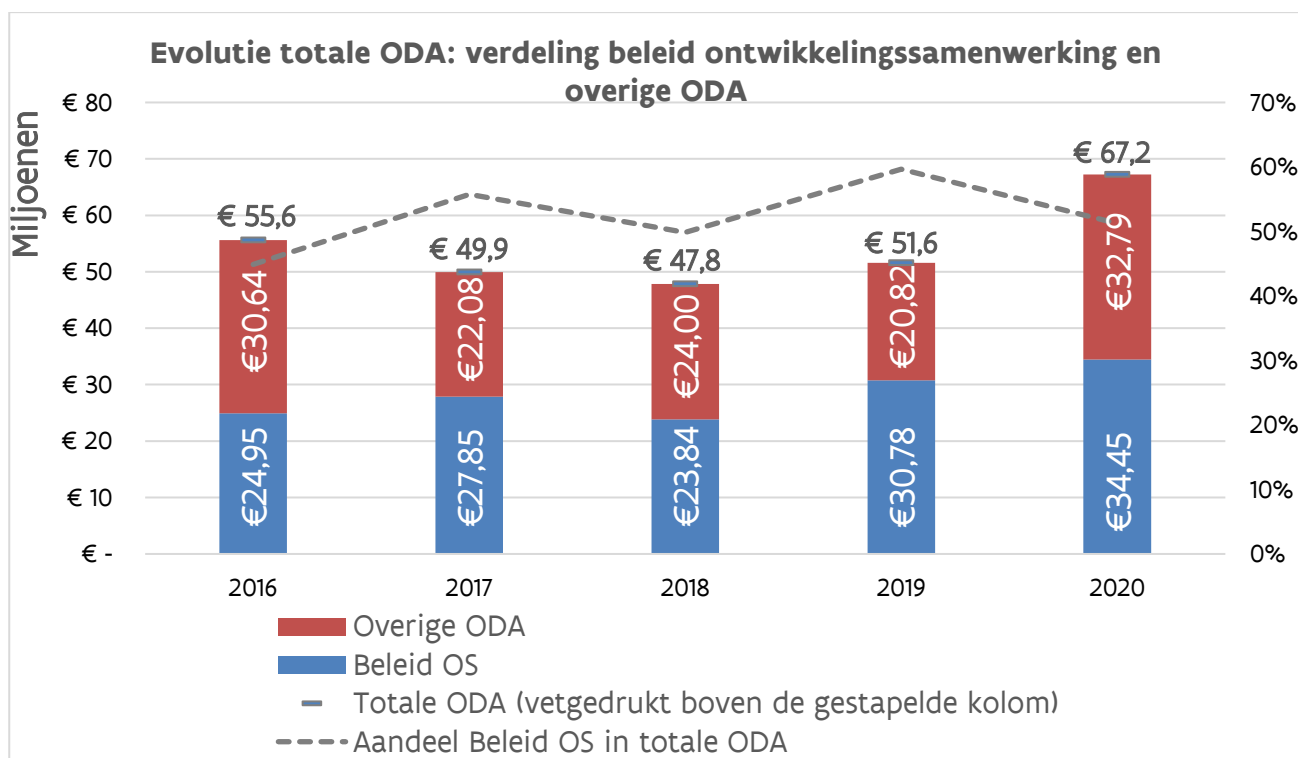
Deze mededeling geldt als kennisgeving over de ODA-uitgaven in het jaar 2020.

2. TRENDS BINNEN DE VLAAMSE ODA IN 2020

2.1 EVOLUTIE VAN DE TOTALE ODA SINDS 2016

De Vlaamse ODA in het jaar 2020 bedraagt 67.240.890 euro. Deze ODA bestaat uit twee grote stromen:

1. **Uitgaven in het kader van het beleid voor ontwikkelingssamenwerking**, beheerd door het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. Deze uitgaven zijn maximaal geconcentreerd op de drie partnerlanden (Malawi, Mozambique, Zuid-Afrika) en de regio van Zuidelijk Afrika.
⇒ **34,45 miljoen euro of 51% van de ODA**
2. **Overige ODA**: middelen die de overige beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid vrijmaken voor projecten, programma's of fondsen die een positieve impact hebben op ontwikkelingslanden.
⇒ **32,8 miljoen euro of 49% van de ODA**

2.2 VERKLARING VOOR DE STIJGING VAN DE ODA IN 2020

De stijging van de ODA in 2020 situeert zich binnen drie beleidsdomeinen:

1. **Kanselarij en Buitenlandse Zaken**: In 2020 is éénmalig additioneel 5,1 miljoen euro toegevoegd aan de begroting voor ontwikkelingssamenwerking. Deze middelen zijn aangewend voor projecten in de regio Zuidelijk Afrika op vlak van internationale klimaatfinanciering. De bestaande middelen uit de begroting voor ontwikkelingssamenwerking zijn optimaal ingezet.
2. **Omgeving**: In 2020 is additioneel 7 miljoen euro vrijgemaakt voor de financiering van een projectoproep voor internationale klimaatfinanciering.

3. **Economie, Wetenschappen en Innovatie:** In 2020 zijn extra middelen toegekend aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde en UNU-CRIS.

2.3 OVERIGE TRENDS

Ik verwijs naar het online dashboard (zie infra), dat ingaat op:

- De samenstelling per financieringsbron
- De geografische verdeling van de middelen
- De verdeling per sector
- De verdeling per type begunstigde
- De samenwerking met multilaterale instellingen

2.4 UITGAVEN BELEID ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN LIJN MET PRINCIPE VAN CONCENTRATIE

De uitgaven vanuit de begroting voor ontwikkelingssamenwerking vertegenwoordigden iets meer dan de helft van de Vlaamse ODA in 2020. Een analyse van de uitgaven volgens sector bevestigt dat maximaal is ingezet op de afgesproken concentratiesectoren in de partnerlanden Mozambique, Malawi en Zuid-Afrika (respectievelijk gezondheidszorg, landbouwvoorlichting en klimaatadaptatie). Door het bundelen van de expertise op een beperkt aantal sectoren en landen, kan de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking een grotere impact op ontwikkeling realiseren. Het leidt ook tot een grotere voorspelbaarheid en effectiviteit van de Vlaamse hulp.

2.5 ODA-AANREKENBARE INTERNATIONALE KLIMAATFINANCIERING

De meeste middelen voor internationale klimaatfinanciering voldoen aan de ODA-criteria en dienen om die reden ook te worden gerapporteerd aan de OESO.

In 2020 draagt bijna 40% van de ODA-uitgaven in 2020 bij tot internationale klimaatfinanciering. De toename in 2020 hangt samen met het einde van de intra-Belgische verbintenissenperiode 2016-2020, waarbinnen Vlaanderen zich engageerde om gemiddeld 14,5 miljoen euro per jaar te besteden voor internationale klimaatfinanciering. Om die reden is in 2020 een extra financiële inspanning gedaan:

- Vanuit de algemene begroting is in 2020 additioneel 12,2 miljoen euro klimaatfinanciering vrijgemaakt, waarvan 7 miljoen euro aan de begroting Omgeving en 5,1 miljoen euro aan de begroting ontwikkelingssamenwerking werd toegevoegd.
- Ongeveer 5,2 miljoen euro van de klimaatfinanciering in 2020 is gefinancierd met middelen uit het Vlaams Klimaatfonds. Dit fonds verzamelt inkomsten uit de verkoop van emissierechten.
- De bilaterale samenwerking met Zuid-Afrika kwam in 2020 op kruissnelheid (6,5 miljoen euro). Die samenwerking is exclusief gericht op klimaatadaptatie.

De Vlaamse verbintenissen op vlak van internationale klimaatfinanciering voor de periode 2016-2020 zijn gerealiseerd. Een [interactief dashboard](http://www.fdfa.be/klimaat) (beschikbaar via <http://www.fdfa.be/klimaat>) geeft aan in welke sectoren en landen de ondersteunde projecten en fondsen actief zijn en of de ondersteuning adaptatie, mitigatie, of beiden nastreeft.

3. DIGITALE ONTSLUITING

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking hecht een groot belang aan transparantie. De website over ODA van het departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (<http://www.fdfa.be/oda>) laat toe om de ODA op twee manieren te raadplegen:

- **MACRO DATA:** Een [dashboard](#) toont waar de middelen globaal zijn ingezet, via welke kanalen en binnen welke sectoren. Deze grafieken zijn interactief en laten toe op verschillende parameters te filteren. Het is aangewezen dit dashboard op volledige schermweergave te bekijken. Het laatste werkblad bevat de lijst met alle ondersteunde projecten. Het systeem laat toe om microdata te filteren op basis van geselecteerde datasegmenten in de grafieken van het ODA rapport. Het digitaal ODA rapport maakt het zo mogelijk om tegelijk macro- en microdata aan te bieden.
- **MICRO DATA:** Een [online databank](#) geeft alle uitgevoerde betalingen weer. Elke projectfiche bevat gedetailleerde informatie over de doelstellingen en de financiële engagementen om deze te realiseren. Gebruikers kunnen de data volgens verschillende indicatoren filteren en downloaden als een gegevensblad.

Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en
Facilitair Management

Jan JAMBON